

2. Жуковский П.М. Культурные растения и их сородичи. – Л.: Колос. 1971.- 752 с.
3. Подгаєцький А.А. Використання генофонду картоплі в селекційній практиці // Картоплярство. – К.: Урожай, 1995. – Вип. 26. – С.9-18.
4. Гаврилянчик Р.Ю. Можливість використання результатів вимірювання біопотенціалів рослин для екологічного моніторингу / Р.Ю.Гаврилянчик, С.С.Улітін, І.В. Савчук // Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми збалансованого природокористування». – Кам'янець-Подільський, 2007. – С. 29-30.

ХАРАКТЕРИСТИКА КЛОНОВОГО МАТЕРІАЛУ СОРТІВ КАРТОПЛІ ЗА КІЛЬКІСТЮ БУЛЬБ, УРОЖАЙНІСТЮ В УМОВАХ ПІВДЕННОЇ ЧАСТИНИ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Н.І. Пантелюк, студент 3 курсу Інституту агротехнологій ПДАТУ
Науковий керівник – к.с-г.н., доцент У.І. Недільська
Кафедра селекції, насінництва і генетики с-г культур

Зона західного Лісостепу України за комплексом погодних, ґрунтових та інших факторів сприятлива для вирощування картоплі. Реалізація потенційних можливостей залежить від якості насінневого матеріалу, на що також накладають відбиток біологічні особливості сортів. Методи та підходи у формуванні вихідного насінневого матеріалу мають велике значення не лише для отримання високого врожаю в наступні роки, але й на тривалість сорту у виробництві. Саме вирішення цих проблем є актуальними в насінництві картоплі.

В процесі відтворення еліти картоплі сортові та посівні показники насіння у первинних розсадниках значною мірою залежить від якості вихідного матеріалу, яким є здебільшого клоновий матеріал. Ефективність клонового добору, в першу чергу залежить від генотипу сорту; продуктивних якостей насінницьких посівів, де проводиться добір клонів застосування найбільш ефективних способів їх добору враховуючи відмінність кущів за кількістю бульб, урожайні якості. Ці чинники є дуже важливими для успішного розвитку насінництва картоплі.

Метою роботи було теоретично розробити і практично обґрунтувати ефективність добору клонів за кількістю бульб для формування оригінального насіння нових сортів та провести спостереження за якістю насінневого матеріалу.

У зв'язку з цим для вирішення мети були поставлені завдання - дати характеристику клонового матеріалу, залучених у дослідження сортів, за кількістю бульб, урожайністю.

Методи дослідження – польові та лабораторні. Основним методом дослідження був польовий, який здійснювали згідно з методичними рекомендаціями Інституту картоплярства УААН.

Проведені нами дослідження показали, що в посадках досліджуваних сортів. Кількість рослин з 15 і більше товарних бульб на кущ становила від 50 до 58 %. Зокрема, частка матеріалу з такою характеристикою для сорту Західна складає 58 %, Серпанок -52 % а Повінь – 50%. Кущів з середньою кількістю бульб (9-14 шт.) нараховувалося від 15 % до 31 %, відповідно мало бульбових (менше 8 шт.) 19 % - 27 %. Найбільше малобульбових кущів виявлено у сорту Західна (27 %), найменше – у сорту Повінь (19 %).

Середня загальна кількість бульб у кущах, які добиралися для випробування в клоновому розсаднику у сорту Західна складала 18,4 шт/кущ; Повінь – 17,3 шт/кущ; Серпанок – 16,7 шт/кущ. Товарних бульб відповідно зав'язалось 14,5 штук, 12,8 штук і 13,1 штук, а маса товарної бульби була 100 г, 71г і 64 г. Найбільша маса бульб з куща серед відібраних клонів була у сорту Західна (1185 г/кущ), найменша – у сорту Повінь (850 г/кущ). Для сорту Серпанок цей показник становив 900 г/кущ.

Виявлена істотна різниця урожайності матеріалу розсадника випробування клонів залежно від кількості бульб в кущі при їх доборі.

Доведено, що в умовах західного Лісостепу України, поширені у виробництві сорти картоплі позитивно реагують на використання для отримання насіння багатобульбових клонів. Це проявляється в прискореному рості і розвитку рослин, що сприяє збільшенню врожайності та покращенню якості насіння.

Література

1. Остапенко Д.П. Способи одержання вихідного матеріалу в насінництві картоплі // Картопля. – К.: Урожай, 1990. – С. 69-81.
2. Купріянов В.П., Верменко Ю.Я. Добір високопродуктивних клонів на оздоровленому матеріалі в первинному насінництві картоплі // Картоплярство. – К.: Урожай, 1983. – С. 35-37.

ОБМЕЖЕНО ПОШИРЕНІ В УКРАЇНІ КАРАНТИННІ ОРГАНІЗМИ

В.В. Рудь, О.М. Горук, магістранти спеціальності «Екологія і збалансоване природокористування»
 А.І. Гіголошвілі – аспірантка ПДАТУ
 Науковий керівник – д.с-г.н., професор В.К. Шевчук
Кафедра захисту рослин та загально біологічних дисциплін

Карантин, як система заходів з попередження завезення та розповсюдження шкідливих організмів застосовується ще з XIV століття (1374 рік). Термін «карантин» походить від італійського “*quartiae*”, що означає 40 денний термін, протягом якого витримували на віддаленому рейді кораблі, що прибули до портів Італії із інших країн. Це правило було встановлено з метою попередження завезення небезпечної хвороби людини – чуми.

Карантин рослин – це правовий режим, що передбачає систему заходів спрямованих на захист рослин, продукції їх переробки сировини окремих